

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

виносить: в Австрії:

на цілий рік 24 K
на пів року 12 K
на чверть року 6 K
на місяць 2 K

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тижні 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових пошлєв М. Шахевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в пасажі
Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише а
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від порта. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надісла-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
дonesення по 30 сот. від стрічки.

Межинародне політичне положене.

(X) В межинароднім політичнім положенні доси майже нічого не змінило ся. Сербія обстає при своїх домаганнях що до поділу Адриатичного моря. В справі порозуміння з консулярними урядниками в областях обсаджених тепер сербськими військами Сербія подала ся напорови в сїх великих держав і привернула листову і телеграфічну звязь, однак в справі соромного поступку з консулом Прохаскою сербських жовнів в Призрені доси не дала Сербія вдоволення австрійському правительству. Консул Прохаска має бути в Скопю, а висланий для розслідування справи в Матровиці і в Призрені цісарський окремий комісар Едльмаєр мав вислати звіт про сю справу, однак про все те все ще нічого певного не знати.

Таким способом ще ані одна точка спір-на між Сербією і Австрією доси ще не вирішана. Рішене сего спору все ще стоїть на вістрі мечі і мирне рішене сего спору видає ся майже неможливим. Австро-Угорщина мусить конечно стояти на становищі безумовного признання її домагань, а Сербія мусить уступити із свого становища на цілій лінії. Однак з оглядом на внутрішньополітичне положення в Сербії видає ся се майже неможливим, бо правительству короля Петра не може видержати такого обмеження своїх так бундучно й високопарно поставлених „житєвих“ домагань без внутрішнього заколоту в державі. В нещасній Сербії на жалє керма правительства зависима від військового сторонництва, котре посадило на престолі короля Петра, спрятавши кровавим убийством его попередника. Яко безсилне оруде в руках нахабних офіцерів не може король вести своєї політики і взагалі політики розуму, а приневолений все потурати сему військовому сторонництву і се найбільше нещастє краю. Лихий посів може видати лише лихі плоди!

Але колиб навіть Сербію в останній хвилі лишила Росія всякої підтримки, якжеж уложилось б положення для Австро-Угорщини? Річ зовсім зрозуміла, що Сербія змінилаб своє поступованє лише на хвилю під напором некорисних для неї політичних обставин. Треба тямити, з якою бундучністю сербські а навіть близькі правительству часописи писали недавно, що треба ще подбати „про визволенє гноблених сербських братів“. Неперечно мали они на думці австро-угорських південних Славян і се зовсім недвозначно висловлювали.

Наколи отже не витворять ся на полудні нашої монархії ясні відносини, то Білгород схоче стати другим Пімонтом, а монархія буде тяжко покутувати за давні гріхи, котрі моглиб стати небезпечними для неї. Тимто австро-угорське правительство повинно конечно тепер поладити всі питання спірні з ворожо до нас настроєною Сербією в усіх послідовностях, бо колиб се тепер не стало ся, то Сербія очунавши з воєнної виправи і скріпивши ся, буде приготувати ся до боротьби з Австро-Угорщиною. Наша монархія повинна покористувати ся зібраним в часі прилуки Босни й Герцеговини досвідом і не дати ся заспокоїти ніякими крутістьми і провокаціями, а на сучасні події глядіти отвертими очима.

На жалє в нашій монархії частє дневни-

карства, а на першій місці соціалістичне все ще домагає ся „мира за всяку ціну“, а се дневникарство збирає з цілого світа все можливе, щоби лише піддержувати заколот і розстрій. Вісти розповсюджені сим дневникарством відбивають ся відтак на біржі нечуваним доси способом.

Ся частє дневникарства знов тепер виступила з домаганєм європейської конференції, котра мала би наперед одобрити австро-угорські домагання і представляє справу так, начеб дійсно в сїх домаганнях було щось пересадного або непотрібного. Розуміє ся, що кермуючі круги правительственні зовсім рішучо заявляють ся проти такої конференції. Монархія наша не домагає ся нічого неоправданого а свої домагання обезпечить власною своєю силою а не ласкою великих держав. Програма домагань нашої монархії є точно определена і обмежена до найконечніших житєвих потреб, необхідних для нашої монархії. Всім державам відомі ці домагання і всі они можуть висловити своє становище без конференції.

Се становище Австро-угорської монархії заступає з великою рішучістю гр. Берхтольд. З незвичайною терпеливістю і витривалістю зносила наша монархія всі сербські визивання і крутість в справі консула Прохаски. Без роздратованя з повним спокоєм висловив гр. Берхтольд в делегаціях становище і домагання монархії, так що самим делегатам здавалось, що Сербія перебрала значно мірку і що наша терпеливість перейшла всякі границі. Однак в сій здержливості ніхто не бачив немочи, лише спокій і почутє сили.

Колиб і в найширших кругах не виробило ся було переконанє, що прийшов час рішучого обрхунку і колиб конечність основної поладки всіх спірних питань на південних межах монархії не відчувало було також міністерство заграничних справ, то становище керманіяча політики сталоб було неможливим супроти погляду суспільности. Народи монархії бачать безнастанну тривогу на південних границях і се вже стало так невиносимим, що бажають рішучої розправи незвичайною однодушністю. Серед суспільности нашої монархії проявляють ся повсюду відрухові заяви проти тих дневників, що бажають „мира за всяку ціну“, всюди чути голоси, що події з часів прилуки Босни не повинні повторити ся. „Не хочемо, щоби що чотири роки ми були наражені на такі господарські і політичні заворушення, які нам Сербія приготувала вже другий раз“ — отсе голоси робітників, селян-хліборобів, міщан і молодєжи.

„Се що діє ся тепер на Балкані, не повинно бути зародом ненастанного неспокою, всі питання дотичні повинні бути аж до останків поладжені“ — отсе напям політики гр. Берхтольда і можна на певно сподівати ся що ся основна гадка дійде до своєї цілі.

Огляд часописий.

„Галічанін“ пригвожджений лютє, що сам причинив ся до здемаскованя Starorusinów. Поляки ежєж таки любуют ся в перекручуваню правди. „Діло“ найшло виновника. Предметова розвідка про українську інтелігенцію в польській місячнику. З радикального табору).

Удар в стіл а ножиці відозвуть ся, мож-на сказати про виїмки в 245. і 246. ч. „Gazet-y Lwowsk-oj“ з „Галічаніна“ п. з. „Starorusini w oświeśleniu własnem“.

Ми вже вказували на се, що „Галічанін“

кинув ся окунем за таке урядове пригвождженє москвичів. Не дивуємо ся сій лютости „Галічаніна“, бо „Gazeta Lwowska“ розкрила на основі виїмок русофільського дневника очі урядових кругів і польської суспільности на змагання і цілі „Starorusinów“, котрих доси так сердешно пригублювали всеполяки й подояки. Виїмки з „Галічаніна“ подані „Gazet-oj Lwowsk-oj“ повторили відтак інші польські часописи, між ними „Dziennik polski“, котрий також сприяв „Starorusinom“ і був тої думки, що „nie zaszkodzi trochę prawosławia“, щоби лише кидати колоди нашо-му народови під ноги в его змаганнях до самостійного національного і культурного розвитку. Повторив се також „Przegląd“, на котрого стовпцях „Starorusini“ нераз гляділи для себе захисту й оборони. А се перелякало якогось „byłego prenumeratora „Halyczanina“, котрий в 252 ч. „Przegląd-y“ відієкує ся „Галічаніна“, але звичаєм своїм намагає ся очистити „Starorusinów“ викрутками, мов би то „Галічанін“ не був органом ніякого сторонництва, а дальше мов би то вибрики молодиків сотрудників поза плечима одвічального редактора доводили сей дневник до того, що він нераз перевищує „Прикарпатську Русь“. Сей „były prenumerator „Halyczanina“ забуває о тім, що всі ті „poczciwi Starorusini“, котрі ніби то не годять ся з „Галічаніном“, передплачують і розповсюджують его, значить і згоджують ся з ним. Тимчасом сам „Галічанін“ в ч. 238. зазначає виразно, що він є органом „Галицько-Руської Рады“, отже сего сторонництва, котре Поляки привикли називати „Starorusinami“.

Відтак знов якийсь „grecko katolicki proboszcz“ в 263. ч. „Przegląd-y“ пригадує нашим москвичам відомий маніфест після нещасного для Австрії бою під Кенігрцеком, напечатаний в „Слові“, а се знов довело до великої лютости редакцію „Галічаніна“, котра посуджує сего „proboszcza“ о фальсифікацію, бо він не навів слів, що ніби то „настоящим Русским“ „якь всегда были, та ес-мо и останемъ вь будуще непоколебимо вьрны нашоу августійшому австрійському монарху и свѣтлѣйшой династїи Габсбургской“.

„Галічанін“ однак безосновно так розсердив ся на сего „proboszcza“, котрий наведених тепер слів не подав, бож не тільки Яков Головацький et cons., але й сам автор згаданого маніфесту. Наумович і ин. доказали, що ці слова були лише пустою прикрасою, а для їх власні суперечили сим словам.

Чи здемаскованє „Starorusinów“ в Gaz. Lw-ій отверезило польську суспільність, можна сумнівати ся, бо засліпленє подояків і на такім засліпленю і ненависті до Русинів основана „orgentacya“ всеполяків все ще буде піддержувати баламутні погляди, а доказом сего поява обемистої брошури в двох частях в німецькій мові п. з. „Unter uns — ohne Maske. Eine Antwort auf die Ruthenenfrage, von den Ruthenen selbst gegeben. Zusammen-gestellt von A. von Rädltz, Wien 1912. Im Selbstverlage des Verfassers“.

„Діло“ зараз найшло виновника, бо в ч. 255. пише:

„Про зміст публікації завважимо лише що она оперта на цитатах, вирваних з політичних „подвигів“ наших християнських-суспільників, котрі таким чином дали Раді народовій матеріял, яким ся організація хоче покористати ся в своїй боротьбі проти наших національних змагань“.

На се можемо пригадати „Ділові“, що оно само а передовсім его редактор п. В. Панейко достарчили стільки матеріялу до оцінки народно-демократ. політики, що не треба було й християнських суспільників. А коли многі статі „Руслана“ про наші відносини і нашу політику були хибні, то чому ж „Діло“ не відперло сего, а збувало або мовчки або глумливими і лично-напастиливими глузваннями, але до річи самої ніколи не приступило, бож не могло заперечити фактів, на яких були оперті наші виводи.

Треба однак зазначити, що v. Rädltz, котрий є лат. священником, скритим за сим псевдонімом, не подавав вірних цитатів, як се пізнійше, скоро лише буде у нас місце, основно викажемо. А відома річ, як се говорив один професор екзегетики у Відні, і з сьв. Письма можна вивести всякі ереси і недорічності, наколи невідповідно наводять ся з відтам цитати. Так н. пр. в сьв. Письмі є: „Юда шедъ и удави ся“, а в иншій місці: „Иди и твори такожде!“ Що ж вийде з сего, коли зложимо разом ці слова сьв. Письма? Отак можна і цитатами христ.-суспільників оперувати! Вжеж н. пр. Motto на 2-ім зошиті приписане автором радничови Двора Барвіньському: „In Wien — Kulturmenschen, in Galizien — wilde, blutdürstige Barbaren“ — належать до тих премногих ему підсовуваних, а неказаних, ані написаних, але видуманих гадок. V. Rädltz тому і не зазначив, звідки взяв він ці слова, хоч всюди инде дуже пильно наводить жерело.

(Дальше буде).

З державної ради.

Підчас дальшої наради палати вельмож в п'ятницю над службовою прагматикою заявив кн. Шварценберг, що є за предло-гом, хоч не відповідає она зновні его поглядам. Предлогу належить доповнити постановами, які унеможливили би синдикалістичні стремління державних урядників. Признає конечно підвисшеня плати, передовсім висших урядників.

Губ. Зіггардт є за підвисшенєм плати урядників, але проти побільшеня числа урядників. Численні середні школи ведуть лише до гіперпродукції. Є за найбільшою ощадністю, бо многі касові запаси є найліпшим оружем проти війни.

Міністер Гайнгольд зазначив, що в висших рангах заведено чотиролітє (quadriennia). Не боїть ся, щоби часовий аванс вплинув некорисно на урядників. Заявив, що в прагматичнім управлінню службових відносин урядників старало ся правительство вайти посередню дорогу межє за великою строгістю і лагідністю. Деякі постанови є конечні, щоби викоринити спосіб думання деяких урядничих стоваришень, який згоджує службові відносини із страйками або пасивним опором. Правительство не думає однак вкорочувати горожанських прав урядників. Жалував ся з причини агресивности деяких кругів урядників і ствердив з вдоволенням, що більша частє держить ся вірно старих традицій миме некорисних умовин. Правительство рішило ся перевести прагматину, але мусить задержати iunctim з податковими предлогами.

На останнім засіданю п. Екснер предложив внесок в справі візваня правительства, щоби як найскорше предложило на черк управління законодавства про елек-трачність.

Підчас дальшої загальної розправи над прагматикою промовляли пп. гр. Лятур, Каль, кн. Шварценберг, Філіповіч і Чедік. Після сего приступлено до подрібної розправи.

Кн. Шварценберг зголосив поправку: Заборонено є творенє союзів, що мають на цілі здержанє урядового або службового руху. Сю поправку прийнято.

Прийнято внесок Шенбурга, щоби заводових офіційрів під зглядом степеня виображення, если вступлять до цивільної служби, трактовано на рівні з абсолювентами середніх шкіл.

Відтак прийнято предлогу також в III читаню разом з резолюціями гр. Лятура прийнятими комісією.

На сім замкнено засіданє.

Предсідник заявив, що слідує засіданє відбуде ся імовірно в першій половині грудня.

З угорського сойму.

На оновішнім засіданю угорського сойму предложив міністер предсідник Лукач начерк закона в справі виїмкових заряджень на випадок війни або мобілізації. В тім випадку одержує правительство виїмкову власть. Речинець обовязує тих повновластий та їх розмір оставляє ся міністерству, яке може іменувати правительственных комісарів, полагджувати з ними справи, що відносять ся до порядку і безпеченства і видавати потрібні адміністраційні зарядження, потрібні в інтересі успішного веденя війни. Міністерство може розпоряджати всіми адміністраційними урядниками, жандармерією, граничною і скарбовою сторожою і покликувати їх до служби поза обсягом їх звичайної чинности. Урядники і державна служба можуть бути без дисциплінарного поступованя завішені в чинностях.

Міністер внутрішніх справ може в уряді звести ухвали міських і громадських властей, що не є в інтересі веденої війни, може обмежити продаж зброї і амуніції, або заборонити, а товар може сконфіскувати. Де заходить обави, що ціни живности на випадок вмаршу війська до міст значно подорожують, може міністер установити максимальні ціни. Міністерство може обмежити поштовий, телеграфічний і телефонічний рух, може обмежити свободу зборів і стоваришень, як також зарядити, щоби дивізіони і видавництва перед їх розповсюдженєм були предкладані прокуратурі або поліції, які знова можуть заборонити їх розповсюдженє. Міністерство може заборонити розповсюдженє сих дивізіонів, котрі поміщують статі, що не є в інтересі веденої війни. Дотичить ся також заграничних дивізіонів.

Що до провин, які доторкають інтересів війни, може бути завішена діяльність судів присяжних. Постанови карного закона в справі провин можуть бути в часі війни дуже заострені. Страйк або локаут, если мають на цілі вкороченє або унеможливленє веденя війни, будуть карані в'язницею 3 літ і гривною до 4000 K, а підбурюванє до страйку, в'язницею до 5 літ і гривною до 8.000 K. Міністер може в справах приватного, векселевого права і цивільного судівництва видати виїмкові зарядження і постанови, відбігаючи навіть від закона. Міністерство одержує уваженє піднімати потрібні суми на покритє воєнних видатків, як також підтримувати кредитові операції.

Міністер гонведів предложив начерк закона в справі достарчуваня коний, підвод і самоїздів на випадок мобілізації або війни.

Підчас дальшої розправи над бюджетом премієр Лукач висказав надію, що начерк виборчої реформи буде ще в сім році предложений палаті.

Війна на Балкані.

Росія уступає?

З Відня надходять такі вісті — навіть дуже потішачі, наколи би найшли подтвержденє у міродатних кругах: До міністерства заграничних справ прийшла урядова вість з Петербурга, що російське правительство не буде підпомагало Сербії в її домаганнях ні що до Альбанії, ні що адрийських портів.

Вість про сю заяву російського правительства, переслану гр. Берхтольдові, викликала в Білгороді пригнобляюче враженє. В широких масах розагітованої товпи появляє ся іза розчарованя явна неохота проти Росії.

За Росією — пишуть італійські часописи — мала піти також Черногора, яка рівнож не думає помагати Сербії проти Австрії. Король Никола мав заявити, що признає становище Австро-Угорщини за оправданє.

Сі вісті приносили би полєху для здерженої опінії європейських народів, в першій же лінії для австро-угорського населеня, наколи би рівночасно з мировими вістями не появлялись ся тривожні.

Бо ось доносять з Відня, що вість про урядове повідомленє Росії в справі Сербії є видумкою, а російська амбасада у Відні заперечує її; також австрійське міністерство заграничних справ перече, немов би одержало яке небудь повідомленє з Росії.

Противно в кругах, звичайно добре поінформованих оцінюють теперішнє положенє дуже песимістично, може навіть більше песимістично, ніж протягом останніх двох тижнів.

Що думає Сербія?

„Köln. Ztg.“ доносить з Білгорода, що правительственні сербські круги виявляють тепер більший нахил полагоди спору з Австрією в мировій дорозі.

Печатне бюро сербського міністерства заграничних справ, приймаючи на себе повну відвічальність за свій виступ, вдруге заперечує, немов би Сербія громадила військо на північній границі або укріплювала міста. Печатне бюро одержало особливу повновласть до рішучого запереченя сего рода донесеням печати, котрі є безосновні. Правительство ні одного жовіра не післало на північну границю, не укріплює Білгорода, ні міст на Дунаї або Савою, про що кождий може переконатися. Сербське правительство робить все, що може, щоби оминати задирку.

Зі сторони нашого міністерства заграничних справ вийшла вість, що супроти становища заявляю Росією в справі австро-сербської задирки, ся задирка, оскільки відноситься ся справи консуля Прохаски, буде полагджена в найближшій часі через відповідну заяву сербського правительства.

Півурядові часописи в Білгороді доносять, що в найближшій часі появить ся заява сербського правительства сего змісту, що Сербія не протривить ся дальше независимости Альбанії, однак стоїть при своїм домаганю до ступу до Адриатики.

На поли бою.

„Tribuna“ і інші італійські дивізіони перечеють рішучо вість про овлладу Драча і твердять, що Сербі заняли доси лише Алесіо. Не занято також ні островів на альбаньським побережю, ні Ельбасана.

Щоби привернути лад в Солуні, перевітамошний грецький губернатор розоруженє всіх горожан без ріжниці віроісповіданя і раси. Іза протесту англійського консуля в Солуні проти перевозженя турецьких воєнних полонників з Солуня до Греції, як суперечного з усьловинами капітуляції, полишено Турків в Карабурне. В Кавалю панує страшна дорожня. Кільограм хліба коштує 1 франка. Вождя болгарських ворохобничих відділів Чернотевца іменовано каймаканом в Кавалю.

Операції грецької армії під проводом полковника Деля Граматика на Хіос недуть ся з успіхом. Греки обсадили всі важливі становища, турецька армія є відтята. З воєнного корабля „Македонія“ бомбардовано монастир Гупарес, обернений Турками на склад змуніцій і провантів.

Облога Скутарі.

Король і престолонаслідник Данило повернули до головної квартири в Груді. Острілюванє Скутарі з тяжких армат тривало в суботу дві години і стріли падали до міста і нанесли безсумнівно багато шкоди. В неділю рано при гарній погоді, піднято знова обложню акцію Король самий веде провід. В неділю по полудни, бомбардованє тривало дальше, однак зливний дощ перешкаджав в акції.

Завішенє зброї.

Решід паша і Дамад Ферід відіхали вчєра рано до Чаталджі, щоби завезти протокіл

про завішенє зброї. Зачувати, що підписанє буде відложено до нині або завтра, щоби грецький повновластник, який не брав участі в переговорах, міг засягнути інструкції що до блокади Яніни.

Протокіл в справі завішеня зброї постановляє: 1) заклочує ся завішенє зброї на 14 день; 2) турецька армія і армії союзних держав полишають ся на теперішних своїх становищах; 3) ніодна з обох сторін не буде вести дальше кріпостних операцій ні спроваджувати нове військо чи амуніцію; 4) обложєні в Скутарі і Адриянополі будуть через 14 день одержувати поживу в щоденних привозах.

Близкий мир на Балкані.

В царгородських дипломатичних кругах впевняють, що мир між Туреччиною і балканськими державами буде небаком формально заклочений. Усьловини мира мають бути отсі: Болгарія годить ся на се, щоби Адриянопіль і Дедеагач разом з округами полишили ся при Туреччині, за те зрікає ся Туреччина Солуня. Проголошенє самоуправи Альбанії приймає ся до відома. До союзу балканських держав Туреччина не приступає, за те має заплатити високе воєнне відшкодованє.

Мир в Ніці.

Турецький амбасадор в Берліні, Осман Нізамі паша, що бере тепер участь в мирових переговорах між Туреччиною і балканськими державами заявив, що заклоченє мира треба уважати як річ певну. Мировий протокіл буде списаний в Ніці.

Усьловини мира.

Париский „Temps“, що удержує близькі зносини з міністерством заграничних справ, оголошує з півурядових жерел інформації що до мирових усьловин, котрі вже є меншебільше уложєні: Греція одержить Епір; Сербія — Стару Сербію і Новобазарський санджак; Болгарія Тракію з граничною лінією, що йде від Мідія до Дедеагача або до Кавалю над Егейським морем; Адриянопіль полишає ся поза соєю лінією отже остає при Туреччині; Македонія одержить самоуправу — зі столицею буде Солунь; Альбанія рівнож одержить самоуправу, але частину Альбанії дістане Черногора.

Оба самоуправні краї мають оставати під зверхністю балканських держав. Одною з мирових усьловин є, що Туреччина має приступити до Союзу балканських держав.

„Lokal Anzeiger“ доносить, що Кірккілїсе полишить ся в турецьких руках.

Вичерпана Болгарія.

„Berliner Tagblatt“ доносить, що з усьловин усталених для завішеня зброї слідує, що нездобутий Адриянопіль і Скутарі полинуть ся в руках Туреччини. З сего факту, що Болгарія годить ся на виключенє Адриянополя, який становить ключ до Царгорода, треба вносити, що Болгарія стоїть тепер перед катастрофою. З паленою бравурою виконані перші наскоки пожегли множество жовірів і офіційрів. Також можна здогадувати ся, що Болгарія не має достаточного числа людей до заслоненя лінії під Чаталджою і що без помочи союзників не переломили би сїї новітньої оборонної лінії, вибудованої Турками.

Кандидат на альбанський престол

„Perseveranza“ довідує ся ніби то з автентичного жерела, що між великодержавами Європи відбула ся останніми днями виміна думок в справі обсажденя альбанського престолу і що всі кабінети згодили ся одоголосно на єгипетського кн. Фавда. Князь Фавд є альбанського походженя.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. Ві вторник: руско-кат.: Прокла і Григорія; римо кат.: Франціска. — В середу: руско-кат.: Воведенє П. Д. М.; римо-кат.: Варвари.

— Є. В. Цісар Франц Йосиф розпочав сего дня 64-рік володарства в Австро-угорській мо-

нархії. Вєсь сьвіт політичний споглядає з подивом на сідоголового монарха, котрого Провидінє наділило сим незвичайним даром, з мужескою силою, в черствім здоровлю, з нечуваною пильністю, обовязковостю і точностю виконувати монаршу владу серед так трудних обставин з такою справностю, яку можна осягнути лише на основі стільколітнього досьвіду. Тимто в усіх найважніших питаннях не тільки внутрішніх, але й заграничних воля нашого Монарха здобула собі незвичайну вагу, але також в справах сьвітової політики і всі держави та народи споглядають на нашого Монарха яко на найпевнішу за поруку державного і суспільного ладу і мирного і спокійного розвитку культурного. Нехайже Всевишній кріпить сили Є. В. Цісаря Франц Йосифа ще на многі літа!

— Здоровлє Цісаря. З Відня доносять: Супроти всьляких хибних вістей в останніх днях, впевняє урядова кореспонденція „Wilhelm“ на основі вістей з добре поінформованого жерела, що цісар є в найліпшій здоровлю і має ся знаменито. Від повороту до Відня відбирає монарх день в день звичайні звіти і уділяє послухань. В неділю прийняв монарх на одногодиннім послуханю премієра гр. Штірґка.

— Конрад Ф. Гецендорф в Букарешті. Присутність австрійського відпоручника інспектора армії Конрада Ф. Гецендорфа в Букарешті відбила ся живим відгомном. Бар. Конрад Ф. Гецендорф взяв участь в обіді, який в его честь видав вчєра австрійський посол кн. Фіарстенберг при участі румунського шефа генерального штабу Аварезена, воєнного міністра, предсідника міністрів Майореску і інших достойників. Побут бар. Гецендорфа в Букарешті зробив як найліпше враженє; вузол затісненя приязни між сусідючими державами найшов в его побуті видимий знак. Населенє Букарешту з одушевленєм витало нашого відпоручника. Годить ся зазначити, що в місці бар. Гецендорфа видний є новий крок в змаганнях мирової розвязки політичного положеня. Бар. Гецендорф виїхав вчєра ввечєром до Відня.

— Відповіді клеветникам. Одержуємо до поміщеня отсе писмо: „Діло“ в ч. 266, з дня 26. XI. 1912. помістило злобну нападсть на мене не провіривши, як справа має ся, а то в дописі під заголовком: „Христ-суспільники при роботі“ кинуло клевету, посуджуючи мене, що на мене вплинуло карне доходженє. Ся злобна видумка є неправдива, як можна було вносити із самої дописи, бо до сїї пори взагалі на мене ніяке донесенє карне не вплинуло. За се правдою є, що спілка недобрих людей має донесенє карне за спроневерє, крадіж, обман і фалшованє книг в читальняній Торговлі і процес вже розпочав ся, а крім того мають донесенє карне за знаєніє ріжними способами до мовчанки за спроневерє і т. д. Дописувателі із політичних мотивів перевернув справу на відворот і подав фалшиве і зложне дивунційорське донесенє в часописи „Ділі“ забуваючи о сім, що сам донос є тяжший і болочіший, як сама неправда. Сл. Іс. Хр. — о. Ілля Кливак в Ясєнєві пільнім.

— Відклик Українці до прилюдної опінії. Український Парламентарний Союз роздав на засіданю державної ради в п'ятницю межі всіх членів парламенту брошуру п. з. „Австрійська політика супроти Русинів. — Відклик до прилюдної опінії Австрії“, в якій жадає від всіх парламентарних стороництв, щоби прийшли єму в поміч в его борбі о несповнені до нині домаганя українського народу від XIV. в. по нинішній день. Відтак протестує ся в брошурі проти гнету Русинів і вказує на численні закони і виїмкові розпорядки, які видано виключно в хосєн Поляків, а на шкоду Русинів. В краю і державі — зазначено в брошурі — трактуєть Українців з оглядом на число урядників, учителів, судив і шкіл о много гірше від інших народів. Се виїмкове становище галицьких Русинів зростає ще більше тому, що польському міністрови-землякови признано виїмкове, а не згідне з основами конституції становище, бо у всіх справах, які відносять ся до Галичини, звичайно засягає ся его дозволю. Виїмкове становище Русинів зростає дальше тому, що намісником Галичини іменує ся одинок виключно мужа довіря кола польського, при чім вивінує ся его в так подрібні, а заравом суперечні з конституцією права, про які в інших краях навіть не чувати. Наслідки сїї супроти Русинів політики представляють ся —

читаємо далі в відозві Українського Союзу — в сей спосіб, що одні з Русинів, втрапивши всяку надію в можливість удержання своєї народності мимоволі попадають в сего рода психічний стан, який мусить стати ся почвою податною для русофільської, а кравчим правительством, польськими політиками і польською печаткою попіраної агітації; другі знова зовсім знеохочені бажать полишити свою впрочім любові вітчизну, а інші вкінці намагають ся хопити ся як найрадикальніших середників проти невинності системи гнєту. Наслідки сеї системи для держави нехай розважать керманчі держави і всі державні сторони. Мимо того всег одак голосували представники українського народу за домаганнями держави і династії у всіх найважливіших справах, як при прилюді Босни і Герцоговини і при військових пропозах. Вправді з найвишого місця дозволено відтак потішати ся Русинам якийсь час надією на недалеке сповнене найголовніших їх домагань, однак всі надії на скоре одержане свого університета і велими скромної реформи виборчої ординації до галицького союму небаком минули.

Надія одержання окремого українського університета викликала також живий відгомін радості меж Русинами під російським забором, які, хоча під економічним оглядом лучше стоять і сильніше є забезпечені проти спольовізованя, то однак не могут заспокоїти найпростіших народних потреб, з туюго вижидали заложених на австрійській області найвищого культурного осередка українського народу. Велими болючо дотикає се Русинів, що мимо првеченя цїсаря і правительств не зроблено за час 6 місяців нічого, що могло би причинити ся до бодей якого небудь заспокоєня їх домагань і надій, що могло би вказувати на хоч найдрібнішу зміну дотеперішної політичної системи. І так мусить нині — в XX. віці, в часах, коли найдрібніші навіть народи набирають значіння, коли так мале альбанське племя має відвагу виступити з домаганнями признання ему самоуправи — тяжко терпіти під натиском хибної політики величезний, поважний нарід зі старою культурною і історичною минувиною, нарід, який не позбув ся ще прецінь надії на лучшу для себе будучину. Проти такої політики мусять боронити ся Русини всіма силами, а кождий приятель права, свободи і поступу мусить найти для такої оборони відповідне розумінє. Повинністю парламентарних стороництв є отже тепер — помочи українському народови до виборення прислугуючих ему прав.

— **Збори Українців у Відні.** Оноді вечером уладили віденські Українці при співучасті укр. послів збори, щоби запротестувати проти переслідування Українців в Росії і проти розважання „Українського Клубу“ в Києві.

— **З Канади пишуть нам:** В Ethelbert, Manitoba (Canada) поселив ся перед місяцем о. М. Кінаш, б. архікатедральний провідник а потім парох в Рівневі. О. Кінаш приїхав до Ethelbert з родиною. Люди прийняли его дуже зичливо і радісно. Зішли ся на стадаї, відпровадили до хати (мають помешканє для священника досить гарне) і відповідною промовою привітали прибушу родину священника. Ethelbert єсїдує з Sifton-ом, де є священники французькі, які прийняли руский обряд, з о. Савуреном на чолі. Суть то ревні місіонарі, удержують бурсу з кількавайцяти хлопцями, щось віби в роді малої семінарії і хотять їх післати до дух. семінарії, яко кандидатів на руско-кат. священників до Канади. Понеже слабо уміють по руски, то ворти їх підбурили нарід, буцім то они хотять перетягнути людей на французьке і они нарід нещиро до них відносять ся. Як люди довідали ся о приїзді о. Кінаша зі всіх доколичких колоній вислали своїх відпоручників з просьбою, щоби могли належати до парохії Ethelbert.

Число наших переселенців в тих сторонах 20 і кілька миль на північ і кільканайцять миль на полудне можна числити на о. Кінаш їдуть по колоніях, аби представити ся людям і голосити науки. Нарід численно сходять ся, деякі оселі мають свої церкви, а праця велика. В неділю і на св. Дмитрія було Богослужєне в Ethelbert і велика церков битком набита. О. Кінаш сповідав від ранного ранку до 1. години. Люди по 10—12 літ несповідали, молодіж занедбана, дівчата і парубки перший раз приступають до сповіди. Діти нехрещені по 2—3 ро-

ки. В перших днях свого побуту о. Кінаш охрестив 40 дітей. Схизматичкі „викроплені“ Серафимом попи і пресвтериянські, з простих робітників „духовники“, багато наших заманили до своїх сект, але по приїзді о. Кінаша громадно налі нарід покидає їх. Є надія, що о. Кінашови удасть ся проповідями повернути їх до предківської віри. Лагідністю і сердечними словами підбиває собі серця відступників і тому день в день приходять до нового о. пароху сповідати ся такі, котрі до недавна виччали і хрестили діти у схизматичків і самі сповідали ся у „бородатих“, або пресвтериянських. В неділі і свята приїдять до Ethelbert-у фермери з цілої околиці і приступають по о. Кінаш до сповіди. Прирікають, що більше не вернуть до тамтих, а церква обіцяють переписати на свого Епископа, скоро лише приїде. Нарід материяльно стоїть тут добре. Новому пароху є дуже зичливий, приносить охотно дарунки in natura. На гроші не можна числити, бо звісна річ, що фермери мають всього подостатком крім грошей, і если би котрий священник зі старого краю виїхав ся до Канади в надії на „долари“, то дуже перечислив би ся. Доходи суть але зовсім не „американські“.

Нині (дня 13. листопада) у нас парадний мороз; жнива сего року не дописали, бо по причині дощів много збіжа лишило ся на пни. В окрузі Ethelbert-у найбільше є людей з борщівського, гусятинського і сокальського повіту. Віри католицької держать ся кріпко, зважачи, що не маючи сталого священника літами, не попереходили на схизму і пресвтериянське, помімо того, що такі „ксьозди“ волочать ся густо і часто. Одні лемки що причіпили ся вже в початках схизми і ледви чи вернуть до католічної віри, але їх є ту (в Ethelbert) заледво кілька родин. В тій околиці Русинів є найбільше, Англичан майже нема, і всі уряди громадські суть в руках Русинів. На жаль велику шкоду наносять народи руске учительство, котре майже всьо, з малими виїмками, або перейшло на пресвтериянське або стало радикалами. Нарід голосно висловлює своє невдоволенє задля того.

— **В обороні рідної мови.** З Дрогобицьчини пишуть нам. Духовенство дрогобицького повіта мусить зводити тяжку борбу о рідну мову з ц. к. старостом, яке ріжними зарядженнями хоче приневолити до видавання метрик і витягів з метрик виключно в латинським язичі. Навіть дійшло до сего, що письмом з 29/8 1911 ч. 2079/4 староство відповіло одному урядови парохіальному таке: „Na pismo z dnia 29. lipca 1911 L. 371 oznajmiam uprzejmie Wielebny Urząd, że wypisy metrykalne nawet na żądanie stron nie mogą być wydawane w języku ruskim, lecz z tylko i w ujęciu z nie w języku łacińskim. C. k. Radca Namiestnictwa i kierownik Starostwa Semler“.

— На жаль однак є між нами одиниці, які не уміють сами себе шанувати. В наших руках є отсей документ: „L. 55. Do Swietnego Zarządu szpitala powszechnego w Drohobycz. S. p. Marya Łużeczka nie jest znana w Niedzwiedzy jakoteż w metrykach ślubu nie jest zapisany akt ślubu tejże. Z strony gr. kat. Urzędu parafialnego Niedzwiedza 5. września 1912. Alexander Jaciów grecko kat. proboszcz. Если той „gr. katol. proboszcz“ так пише до заряду шпиталю, то що подумати, як пише він до ц. к. Староства? Чи можемо ми числити на виграну в справі нашої рідної мови, коли маємо таких парохів? Що думають о нас чужі коли ми самі такі нехарактерні, що соромимо ся своєї мови? Чи не скажуть тоді наші вороги, що такий нарід, що не уміє шанувати себе, не доріє до університету? На розраду можемо лише сказати, що о. Яцив є русофил. От таких „борців“ за народну справу і то дуже багато має ще доси перемиска епархія! Радше по польски, аби лиш не по своїмому.

— **Хто уживає товарів з маркою У. П. Т.,** починає ся до піднесеня поваги Товариства і піднімає жертву фабриканта на рідну школу

— **Слідами Марущака.** Ледви що замкнули ся в'язничі двері за Марущаком, а вже доносять про свіжій арештованя товаришів по званию. В Сокалі попали ся дня 28. м. м. в руки тамошньої жандармерії три російські салдати два капралі і оден рядовик. Удаючи військових російських утікачів, ходили они по селах в Сокальщині і випитували ся між селянами про австрійські військові зарядження і про настрій населеня в теперішній хвилі.

— **Що діло ся з Прохаскою?** „Magyarország“ містить розмову свого дописця в Новім Саді (Ujvidek) в справі консуля Прохаски з тамошнім редактором Юзою Томічем звисним сербським радикалом, який перебував як воєнний звітник в Прізрені. Томіч ось так розказує свої помічєня: Дивує мене дуже, що справа консуля Прохаски могла прибрати таке велике значінє; дня 21. листопада я був ще в Прізрені і знаю, що тоді був Прохаска зовсім здоровий і що не зроблено ему ніякої кривди. Коли сербські війська заняли Прізрен, я відвідав Прохаску в товаристві дописця „Figara“. В тім часі міг кождий з ним бачити ся і неправдою є, наче би над будинком австро-угорського консуляту завішено бльокад. Правдою є лише, що консуль Прохаска не стрітив ся з генералом, який проводив сербському війську під Прізреном і, що его тоді не відвідав, підчас коли російський консуль зробив се зараз таки першого дня. І саме тому сербська коменда не поставила перед будинком австро-угорського консуляту почесної сторожі. Правдою є даліше, що сербські мешканці Прізрена є обурені на Прохаску тому, бо урядники мали агітувати серед турецького населеня проти сербської армії. За се роблять відвічальним Прохаску. Мимо сего в Прізрені є взірцевий лад так, що не можна навіть догадувати ся, щоби Прохаску міг хтось в який небудь спосіб обидити. Правдою є також, що сербське військо переловило коло Верізовича турецьку почту, в якій були також і два приватні листи Прохаски, оден до матери, а другий до брата. Зміст тих листів обиджав сербські війська. Сі листи не були заосмотрені ніякою урядою написю, яка потверджувала би, що походять они від особи, яка стоїть під охороною міжнародних прав. Я говорив зовсім отверто про ті справи з Прохаскою Консуль рішучо перечив, будьто би турецькі урядники підбурювали турецьке населенє проти сербського війська. Прохаска ствердив також, що писав листи до матери і брата, заявив однак, що не ужив в них зовсім тих обидливих слів, які ему приписують. Коли я замітив, що я сам читав ті листи, він відповів: „І я радо прочитав би їх“. Небаком потім прислав мені Прохаска свій білет. Я спитав писанця, який приніс мені сей білет, чи се правда, що консуль ще до не відвідав генерала Янковича. Післанець відповів відмовно щойно по довгій надуманю, при чім додав, що не знає причини сего. Тому, що генерал Янкович не дозволив, щоби воєнні дописці товаришили армії в її поході до адрийського побережя, я виїхав до Інека. По повороті звіздам говорили мені офіцери головного штабу, що в тім часі консуль Прохаска відвідав генерала Янковича і просив его о дозвіл виїхати з Прізрена. Генерал на се пристав. Дня 21. листопада був Прохаска ще в Прізрені.

— **Борба з тигром в зеліничім поїзді.** В вої веліначого поїзда, з Зальцведеля до Сихова, їхала менажерія. В дорозі почув кондуктор поїзда якийсь дивний несупокій, що походив саме з воза, в яким була менажерія. Хотачи довідати ся про причину, вступив кондуктор до згаданого воза. Коли отворив двері, вхопив его нечаяно за голову тигр і здер з голови шкіру. при чім подравав також жертві лице. Ранений зайшов ледви до одного переділу і упав без свідомости. Покаліченого завезено до шпиталю.

— **Серби проти Мадярів.** З Будапешта доносять, що в Мокрі, в полудневій Угорщині, появили ся на мурах печатані кирилицею, відови, зважачі сербське населенє на Угорщині до виповідження послуху угорським властям. Мають се зробити они тому, бо будуть прилучені до Сербії і підлягати муть сербському правительству. Мешканці були тим так обурені, що треба було аж взивати військо. — В Шеґедині задумують знова папаста сербські хлопці на Белю Патява, члена правительственного стороництва, який був предсідником сербського церковного конгресу. Недалеко замку засіли ся були уоружені сербські хлопці в числі 70; служба їх розігнала.

— **Екуменічний патріарх Йоаким III.,** який помер оноді в Царгороді, мав 81 літ. Уродив ся на передмісті Царгорода. Як молодий хлопець вступив він до духовної семінарії, а по висвяченю перенесено его до греко-орієнтальної церкви у Відні, де служив до 1874. р. В тім році іменовано его архієпископом в Солуні, а в 1878. р. вибрано патріархом. Першим его ділом було скликанє народних зборів для санації адміністрації греко-орієнт. церкви. Тому що мав много противників серед свого

духовенства, зложив свій уряд по 6-літній діяльності і вернув до монастира на горі Атос. Тут працював він на поли науки через 17 літ. В 1901. р. вибрав его знова одностолосно синод патріархом. Патріарх Йоаким III. був не лише начальником грецької церкви в Туреччині, але з причини своїх великих здібностей і значіння, яке собі виробив, уважали его за провідника всег о гелльїзму в отоманській державі.

— **Які часописи читають монархи?** З європейських монархів є дуже ревним читачем часописий цїсар Вільгельм II. Він читає дуже много часописий в німецькій, англійській і французькій мові і окремі журнали. Цїсар Франц Йосиф віддає першєнство політичним статтям і зацікавить ся статтями воєнного змісту. Італійський король читає найбільше періодичні виданя. Данський король займає ся особливо літературними новинами. Король Юрій V. переглядає що дня всі більші англійські дивеніки. Приватний секретар короля зазначає ему важливіші статі. Юрій V. проявляє в тім повну протилежність до свого батька, який читав лише телеграми і витяги з парламентарних промов. Іспанський король читає з привички англійські часописи. Також спортові журнали і часописи знаходять в нїм пильного читача.

— **Поступи япанського шкільництва.** Мало хто в Європі знає, що теперішня Япанія стоїть що до уладженє свого шкільництва в першій ряді меж найбільше культурними народами. Сю справу обговорює в своїй розвідці німецький учений Курт Франке в часописі: „Zeitschrift für Schulgesundheitspflege“. Отже — як видно з сеї розвідки опертої на урядові материялі — Япанія є одинокою, де існує „Шкільна гігієнічна рада“, яка провірює гігієнічні відносини шкіл. В наслідок великої дбайливости, якою япанське правительство окружає свої школи, було вже в 1908. р. 11.868 шкіл під надзором 6.459 шкільних лікарів. Задача народних і початкових шкіл містить ся в Япанії в ось яких формулах: задачою початкової школи є виогіти в діти основне знанє етики і народного виображування разом з достарченєм знаня в щодневнім житю необхідних і розвиненєм зрозуміння гарних річий, при відповіднім узглядненю їх фізичного розвою. 47 параграф шкільного закону каже: Директор або учитель початкової школи може вимірити дітям кару, коли уважають се для їх вихованя за потрібне; кари сі, однак, не можуть бути тілесні. На увагу заслугоють рівнож школи для сліпих і глухонімих; в 1878. р. заложив оден приватний добродій школу для сліпих, а нині є она взірцевим правительственным сего рода заведем. Сліпі учать ся япанської музики і масажу; глухоніми обавують ся в япанській і європейській малярстві, в каліграфії, мальованю на ляцї, в столярстві, гафті і ин. З тих примірів видно, що Япанці не є лише пезірно культурними, але мають они много річий, в яких могли би бути учителями для мешканців Європи.

— **Привіз творів штуки до Зєдинених Держав.** В Зєдинених Державах є великий попит на твори штуки. В 1910 11. р. привезено їх там за 22 і пів міліона доларів, а в 1911/12. за 36 міліонів. Привіз зріс отже о 60 прд. Головним доставником творів штуки є Франція; она доставила сего „товару“ за 17 міл. доларів. Другою з черги є Англія, яка продала за 15 міл., а вкінці Німеччина за 1 і чверть міліона. Останнє під тим вглядом місце займає Італія з сумою 740.000 дол. Америка любовала ся найбільше в старих образах.

— **Жертви готівкою** не звільняють нікого від обовязку жаданя купонів У. Т. П. і уживаня товарів з маркою У. Т. П.

— **Ізза темноти.** В селі Рускій Лозовій, харківського повіта, заохував син селянина Малієва на проказу. Замість віддати хлопця до шпиталю, Малієв держав его дома. Проказа — хвороба дуже заразлива — перенесла ся на цілу родину Малієва.

— **Новий музей.** В місті Вовчанську (харківщина) земство уладжує музей старини і в 1913. р. зачне будувати для музею дім у українських стилю.

— **Зпід московського ярма.** В рос. міністерстві внутрішних справ виробляє ся новий начерк закона про товариства і спілки на місце „тимчасових“ правил з 4. марта 1906. р. В тім начерку поставлено условину, що в немогоских товариствах має бути урядова мова російська.

Оповіді.

— Краса рада шкільна затвердила вибір: гр. Вол. Михаловського на відпоручника повітової ради до шк. окр. ради в Стрижові і М. Равуцького, управ. 2-кл. шк. в Стинаві нижній на представника учит. звання до шк. окр. ради в Сколю, надала о. др. Ів. Фіголеви, васт. учит. в руск. гімн. в Коломиї, місце учит. гр.-кат. рел. в руск. гімн. в Станіславові, др. І. Гавдлеви, учит. в VIII. гімн. у Львові, місце учит. в VII. гімн. у Львові; іменувала заступниками учителів в середніх школах: д-ра С. Гузата і Ю. Навалого в філії IV. гімн. у Львові, Х. Шапіру в VII. гімн. у Львові Ост. Кравця в руск. гімн. в Перемишлі, Я. Блята в гімн. в Дрогобичі і І. Бергера в VIII. гімн. у Львові; перенесла заступників учителів в середніх школах: В. Райцінга з гімн. в Городку Ягайл. до гімн. в Ярославі, А. Юзефіка з II. гімн. в Ряшеві до VIII. гімн. у Львові, М. Козяка з гімн. в Бережанах до II. польск. гімн. в Тернополі, В. Яворського з гімн. в Бучачі до гімн. в Мельбу, Ол. Канкофера з гімн. в Бережанах до гімн. в Бучачі і Я. Сандля з гімн. в Сокалі до гімн. в Бучачі; іменувала в народних школах: Л. Кероньську учит. 5-кл. шк. в Язлівці, І. Андрухова учит. 5-кл. шк. в Сколю, І. Вальтера управ. 4 кл. шк. в Кобилянці, К. Слюзарову учит. 4 кл. шк. ім. Конарського в Перемишлі, К. Кріверівну уч. 4-кл. ж. шк. ім. Міцкевича в Коломиї, К. Кошулинського учит. 4 кл. шк. в Мізуні і А. Контську і Б. Надобнікову учит. 4 кл. шк. в Сокольниках; управителями 2-кл. шкіл: О. Войнаса в Сталях, В. Мрозка в Лубянках виспих, Е. Котовича в Гніздицях, П. Дрозду в Річчанах і С. Муху в Кречовицях; учителями (-ками) 2-кл. шкіл: Г. Глюзу в Вал-Руді, С. Оляньську в Передмісті, Л. Козловську в Крижі, С. М. Буховецьку в Новосітках, Т. Олесницьку в Липинках і Л. Осадницьку в Межибороді липинцям; учителями (-ками) 1-кл. шкіл: М. Жука в Липині великій, М. Рачинську в Тарасівці і І. Пупку в Бутилці живій; перенесла: Л. Світоского, управителя 2-кл. шк. в Глубічку, на рівн. пос. до 4-кл. шк. в Глубічку, А. Савчанку, управ. 2-кл. шк. в Крижівці селі, на рівн. пос. до 4-кл. шк. в Крижівці селі, В. Міку, учит. 4-кл. шк. в Лузній, на рівн. пос. до 4 кл. шк. в Бобовій, О. Дутківну, учит. 2-кл. шк. в Нововій Горі, на рівн. пос. до 4-кл. шк. в Тяжковичах на присілку „Печиска“, П. Жеблїцького, управ. 2-кл. шк. в Полкинях, на пос. учит. до 2-кл. шк. в Матисівці, М. Зелінську, учит. 2-кл. шк. в Хохлах, на рівн. пос. до 2-кл. шк. в Вільховій, Т. Трембицьку, учит. 2-кл. шк. в Торшівці, на рівн. пос. до 2-кл. шк. в Лодушці великій, В. Петрову, учит. 1-кл. шк. в Трубчині, на рівн. пос. до шк. в Монастирку і М. Гомовську, учит. 1-кл. шк. в Вишнівці, на рівн. пос. до шк. в Добрянках.

— Іменования. Намісник іменував рахункового асистента в рахунок. відділі намісництва, В. Магоньського і концептових практикантів намісництва: К. Хмелевського, К. Кавцького, Р. Кернера і д-ра І. Осолінського, концепістами намісництва; іменував повітових ветеринарів: Л. Уріха, д-ра О. Лілього і А. Шиманського, старшими повітовими ветеринарними; надав повітовим секретарям: В. Колянковському, Р. Тильцерові і А. Груберову ад personam IX. кл. рангів державних урядників.

Краєва Рада шкільна іменувала інженера намісництва у Львові, Ф. Горнунга, директором школи будівляних ремесел в Бучачі.

— Надача парохії. Намісництво заарезентувало о. Ів. Шевчика, греко-католицького пароха в Липині малій, на опорожнену греко-католицьку парохію цїсарского надання в Милиці.

— Зниження залізничних тарифів. З Відня доносять: Міністерство залізниць знизило о 50 проц. фрахтові тарифи від перевозу паші, підтілки, кукурудзи, грису і соли для худоби в Галичині.

— З залізниць. Дня 5. листопада 1912. о 9. год. відбуде ся в товарових магазинах стації Львів-Підзамче прилюдна ліцїтація невідобраних товарів як картопляний сироп, вино, ріллянічі машини, керат, гіпс, оцет, оселедці, цукорія, мило, полотно, льняні нитки і т. п., о скілько сих товарів до сего часу не викуплять.

— Справлене похиби. В 267. ч. в статі „Шляхта на Україні“ на 2-ій стор. в 1 стовпці, 18-тий рядок з долини має бути: „окрему житєву філософію“ (а не „житєву філософію“).

— Для У. Т. П. прислав нам ВПов. Михайло Галань з Белза 1 К замість телеграми з нагоди вінчання п. Гр. Саїка, урядника Кр. Союзу кр., з п-юю А. Л. Івасечко. I

— Переписка Адміністрації. ВПр. о. М. Зах. в Мол. До кінця с. р. належить ся нам 3 К 20 с. — ВПр. о. Е. Кульч. в Тер. заплачено за листопад — ВПр. о. М. Дмит. в Закарп. заплачено до 31. грудня с. р. — ВПр. о. Й. Луц. в Об. Заплачено до 31. грудня с. р.

Телеграми

з дня 2. грудня.

Відень. Нинішні дивізиї стверджують, що мир є уратований і рішучо нема чого боятися вибуху війни з Росією. Одинокою слабою точкою нинішнього положення є ще відносини до Сербії, але і ту не належить трахити надії, що Сербія признає слушність становища Австрії.

Будапешт. (ТКБ). Урядовий дивізіон оголошує міністерський розпорядок, яким вводиться ся на ново паспортний примус в комунікації з Сербією.

Білгород. Донесення дивізіонів зазначають, що на престол альбанського князя пропагує ся кандидатуру кн. Карла румунського.

Петербург. Товпа студентів хотіла демонструвати перед австро-угорським консулятом. Поліція розігнала демонстрантів.

Пільзно (Чехи). В суботу вечером, коли вертала домів музика 35. п. п. устроєно велику противійскову демонстрацію. Демонстранти кликали: „Нехай живе Сербія!“ Поліція розігнала демонстрантів; 3 особи арештовано.

Білгород. Урядово доносять, що сербське військо заняло без опору Ельбасан.

Женева. Фінансові круги одержали відомість, що Англія з початком січня 1913. р. оголосить протекторат над Єгиптом. Інші інформації стверджують, що Англія заволодіє Єгиптом.

Петербург. „Нов. Время“ доносить про грізний рух в Китаю. Зібрані доси війська, мають зближати ся до границь російських посілюстий в Азії.

Господарські, промислові і торговельні вісті.

Комунікат Краєвого Союзу для збуту худоби в торгу у Львові дня 29. листопада 1912.

На нинішній торг зігнано: Волів 42, бугаїв 15, коров 231, ялівника 160, телят 287, безрог 316; разом 1051 штук.

Плачено за метричний сотнар живої ваги т. є за 100 кг.: за опасові воли 98 до 110 К, за худі воли 80 до 90, за бугаї 77 до 80, за корови на заріз 50 до 80, за ялівник 48 до 86, за телята 80 до 116, за безроги 92 до 112 К.

— Комунікат Краєвого Союзу для збуту худоби в торгу на рогату худобу у Відні, дня 25. листопада 1912.

На торг зігнано худоби тучної 2.243 штук, в тім 2.185 волів і 434 бугаїв; худоби худой 1.047 штук, в тім 596 коров і 75 буйволів; разом 3.290 штук.

Плачено за 100 кг. живої ваги в коронах: за воли німецькі „Пріма“ 112 до 124, середні 100 до 110, гірші 90 до 99; за воли угорські сиві „Пріма“ 106 до 110, середні 96 до 105, гірші 88 до 95, за угорські красі „Пріма“ 114 до 134, середні 104 до 112, гірші 90 до 103; за воли галицькі „Пріма“ 108 до 122, середні 00 до 00, гірші 00 до 00.

За бугаї „Пріма“ 96 до 112, середні і гірші 86 до 94, за корови „Пріма“ 94 до 106, середні і гірші 72 до 92; буйволи „Пріма“ 66 до 72, середні і гірші 48 до 65; за габлі „Пріма“ 44 до 70.

Тенденція: Згін сего тижня був супроти попереднього о 1520 штук слабший. При досить живій попиті плачено бугаї і габлі о 3 4 К більше. Худобу тучну в Пріма сортах о 1—2 К, а середніх о 2—3 К дорожше. Гірші сорти удало ся з трудом лише продати о 3 до 4 К більше.

Асекуруйте своє майхо від огню в „Дністрі“!

Кожний Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

Кожний Русин повинен асекуровати ся тільки в руській товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руського товариства асекураційного, тільки один „ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати заобезпечення селянських будинків, „ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 виносить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ одіює та виплачує шкоди по огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінителей.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руським школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТЕР“ можуть дістати позичку у всіх великих банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять з кінцем 1911 року 3,353.305 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпечення на житє у всіх догідних комбінаціях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, рентя).

В „ДНІСТЕР“ можна обезпечати від крадени з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векслі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

Ол. Барвіньський: *Значінє українсько руського народу для Австро-Угорщини* (перекл. розвідки в Oesterreichische Rundschau з 1. мая 1912) ціна 20 сотяків. Дістати можна в книгарні Н. Товариства ім. Шевченка у Львові.

Рух залізничних поїздів

обовязуючий з днем 1. мая 1912 р. після часу середно-європейского.

Замітка. Поїзди поспішні означені грубим друком. Години нічні від 600 вечером до 559 рано означені підчеркненням чисел минутних.

Візиз з Львова

з головного двірця:

До Кракова: 12:35, 3:40, 8:22, 8:35, 2:05\$, 2:45, 3:45*, 5:46†, 6:05, 7:00, 7:30, 11:10.

*) до Ряшева, §) від 15/5 до 30/9 включно що дня. †) до Мшани.

До Підволочиск: 6:10, 10:35, §2:16, 2:27, 2:50†, 8:40, 11:13.

†) до Красного, §) від 15/5 до 30/9 включно що дня.

До Черновців: 2:50, 6:10, 9:15, 9:37, 2:25, 3:05*, 6:28†, 7:55*, 11:00.

*) до Станіславова, †) до Коломиї. *) до Ходорова кожного попереднього дня перед неділем і сьвятим.

До Стрия: 6:00, 7:30, 10:02 §), 1:45, 6:50, 11:25.

§) Від 16/6 до 8/9 включно лише в неділю і рим.-кат сьвята.

До Самбора: 6:58, 9:05, 3:50, 10:56.

До Сокаля: 7:35, 2:21, 8:00, 11:35*.)

*) до Рави руської (лише в неділі).

До Яворова: 8:40, 5:45.

До Підгаєць: 5:55, 4:53.

До Стоянова: 7:55, 6:00.

з двірця „Львів-Підзамче“:

До Підволочиск: 6:25, 10:55, 2:29*, 2:42, 3:07†, 9:01, 11:30.

†) до Красного, *) від 15/5 до 30/9 включно що дня.

До Підгаєць: 6:09, 1:21*, 5:15, 10:40 §).

*) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і неділю.

До Стоянова: 8:12, 6:17.

з двірця „Львів-Личаків“:

До Підгаєць: 6:28, 1:40*, 5:36, 10:59 §).

*) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і неділю.

Поїзд поспішний зі Львова до Підволочиск відїздить о год. 2 мін. 16 по полудни з перону 2, Нр. сходів II.

Поїзд особовий зі Львова до Красного відїздить о год. 2 мін. 50 по полудни із західного тору перону 4 Нр. сходів IV.

Поїзд особовий зі Львова до Станіславова відходить о годині 2. мін. 35 по полудни з перону 3 Нр. сходів III.

Локальні поїзди.

з головного двірця:

До Брухович: що дня: 6:02.

Вїзд Г. Хмельницького до Жуїба.

Чудова репродукція сего класичного твору, яко цвїт репродукційної хромополїграфїчної штуки, вийшла вірно після ориґіналу в природних красках. Чар красок викликав подив у найвибагливіших знатоків, які надсилають нам численні признання. Се високо артистична окраса кожної хати і салюну; одинокі річ, що надає ся на інтелїгентний дарунок для знайомих. Історію осіб виступаючих на тім образі долучує ся до кожної посылки. Величина картини 90×76 см. салюнове виданє К 10— люксусове К 16—, висылка К 1:20. На жаданє достарчає ся рами по власних коштах в цінах; салюнові К 12—, дубові К 16—, золоті К 16—, магоньові К 20—, плюшові К 20— вже зі склом і порядним опакованєм.

Замовленя слати на адреси: Іван Павлик або М. Кривецкий, Львів, Ринок 10, а також Тов. „Сокил-Батько“, Львів, Руска 20.

Люксусове виданє на вичерпаню; замовляти лише на висше подані адреси.

Намадом Piusverein-у появили ся гарно виконані ілюстровані перепісні листки з малюнками артиста-малюра Асмана, які представляють найбільше займаючі сцени з другої ту-рецької облоги Відня.

Сї листки вислав

Kanzlei des Piusvereines,

Wien, I. Bäckerstrasse 9.

по 1К 60 с за серію (20 листків) разом з поштовою оплатою. Поодинокий листок коштує 10 сот. Замовлення належить висилати на висше згадану адресу.

Музичні струменти

як: скрипки, цитри, клярнети, труби, мандоліни і т. д. а також ровери та прибори до тихже, поручає по дешевших цінах як деінде: Укр. висилковий дім „ОРКАН“ Львів, Коперника 18. Соколам і Січам, ученикам і учителям великий опуст. Таксж на рати. 388(20)

„Карпатія“ тов. обезп. на житє — Заступство в Синявці, п. Башня дол. приймає обезпечення на житє, посаги, від огню, граду, крадіжки і випадків. 94(288).